

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

NaturErhvervstyrelsen/Departementet

Den 21. april 2015

FVM 394

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse i henhold til forordning (EU) nr. 1306/2013 af tilpasningssatsen for direkte betalinger for kalenderåret 2015.

KOM (2015) 141

Resumé

Kommissionen har 26. marts 2015 fremsat forslag om ny tilpasningssats for finansiel disciplin for støtteåret 2015. Baggrunden for at fastsætte en tilpasningssats for finansiel disciplin er at skaffe et beløb på 442 mio. € til en krisereserve for landbruget i budgetåret 2016. Beløbet skal indgå i EU's krisereserve til landbrugssektoren. Kommissionen foreslår, at alle støtteudbetalinger, der ligger ud over 2.000 € per bedrift, bliver reduceret med ca. 1,4 %.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2015) 141 af 26. marts 2015 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en tilpasningssats for direkte betalinger som fastsat i forordning (EF) nr. 1306/2013 for så vidt angår kalenderåret 2015. Forslaget er modtaget fra rådssekretariatet i dansk sprogversion den 27. marts 2015.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Formål og indhold

Som fastlagt i aftalen om EU's flerårige finansielle ramme for 2014-2020 skal der hvert år oprettes en reserve på 400 mio. € (i 2011-priser) med det formål at yde støtte til landbrugssektoren i tilfælde af større kriser (den såkaldte krisereserve). Denne bliver finansieret ved at reducere de årlige direkte betalinger til landmændene med en given procentsats (finansiel disciplin).

Krisereserven skal være med i Kommissionens budgetforslag for 2016, og den beløber sig til 442 mio. € i løbende priser.

Bestemmelserne om krisereserven udmøntes i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1306/2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik. Ifølge denne skal Kommissionen senest 31. marts i det år, hvor tilpasningssatsen vil blive anvendt, forelægge Europa-Parlamentet og Rådet et forslag vedrørende tilpasningssatsens størrelse.

På den baggrund foreslår Kommissionen for så vidt angår ansøgninger indgivet i kalenderåret 2015 en tilpasnings­sats på 1,393041 % i forhold til alle støtte­betalinger, der ligger ud over 2.000 €.

Forslaget skal vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet senest 30. juni 2015. Hvis tilpasnings­satsen ikke er blevet fastsat senest 30. juni 2015, bliver den efterfølgende fastsat af Kommissionen.

Kommissionen kan indtil 1. december 2015 ændre tilpasnings­satsen. Det vil ske, hvis Kommissionen vurderer, at der er udsigt til, at udgifterne til direkte støtte og markedsforanstaltningerne vil overskride det loft for budgettet, som er en del af aftalen om EU's flerårige budget.

Satsen finder først anvendelse på Bulgarien og Rumænien fra 1. januar 2016 og på Kroatien fra 1. januar 2022. Indtil da er disse medlemsstater fritaget for den finansielle disciplin. Fritagelsen skyldes, at den direkte støtte endnu ikke er fuldt indfaset i de pågældende medlemsstater.

Til sammenligning var den tilsvarende reduktionssats for betalingerne for kalenderåret 2014 (budgetåret 2015) ca. 1,30 %. For kalenderåret 2013 (budgetåret 2014) var reduktionssatsen ca. 2,45 %.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget om finansiel disciplin medfører, at den direkte støtte i EU for budgetåret 2016, reduceres med i alt 442 mio. €.

Forslaget vil have konsekvenser for udbetalingen af direkte støtte i Danmark i budgetåret 2016. NaturErhvervstyrelsen skønner, at udbetalingerne til ca. 33.199 landmænd i Danmark vil blive berørt. NaturErhvervstyrelsen skønner endvidere, at forslaget vil medføre en samlet reduktion af de direkte betalinger i Danmark for budgetåret 2016 på ca. 81,7 mio. kr.

Hvis krisereserven i et givet år ikke udnyttes, vil den indgå i udbetalingen af den direkte støtte i det efterfølgende år. I indeværende budgetår udgør krisereserven ca. 433 mio. € i løbende priser. Hvis disse midler ikke udnyttes, vil de blive overført og udbetalt til ansøgerne af direkte støtte i budgetåret 2017.

Forslaget kan have administrative konsekvenser – hvis reduktionssatsen reduceres sent på året, og der bliver behov for en anden udbetalingsrunde af den direkte støtte.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) er blevet hørt.

Landbrug & Fødevarer har ikke bemærkninger til selve forslaget, idet det er en konsekvens af aftalen om EU's flerårige finansielle ramme, og anvendes til at finansiere krise-

reserven. Landbrug & Fødevarer bemærker dog, at tilpasningssatsen kun anvendes for direkte støtte, der overstiger 2.000 €. Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at en eventuel tilbagebetaling af de opkrævede midler – såfremt krisereserven ikke anvendes – tilsvarende skal ske med et tillæg på støttebetalingen, der ligger ud over 2.000 €.

NaturErhvervstyrelsen oplyser, at dette også bliver tilfældet.

Dyrevelfærds-Organisationernes Samarbejds-Organisation (DOSO) finder forslaget interessant. Det forekommer DOSO logisk, at en 'landbrugets krisereserve' finansieres - om ikke direkte af landbruget selv, så ved at reducere den årlige direkte landbrugsstøtte og hensætte midlerne til særlige formål og begivenheder.

DOSO finder det betænkeligt, at Kommissionen vil bruge (satsen for) landbrugets krisereserve til at regulere den direkte støtte. DOSO mener, at den direkte støtte og tilpasningssatsen skal vurderes og behandles som uafhængige størrelser.

DOSO er af den opfattelse, at krisereserven tydeligt skal øremærkes til landbruget samt at forvaltning og anvendelse af reserven skal støtte, forbedre og sikre velfærd for dyrene i landbruget, borgernes sundhed, miljø og klima. DOSO mener, at finansiering, forvaltning og anvendelse af midlerne i krisereserven skal være klare og gennemskuelige, og at klarhed og gennemskuelighed går tabt – sammen med midlerne – hvis reserven reduceres til budgetregulator.

DOSO er ikke enig i, at krisereserven - hvis den et givent år ikke er udnyttet - skal indgå i udbetalingen af den direkte støtte. DOSO mener, at det modsiger det angivne formål idet midlerne så – stik imod hensigten - kan støtte uhensigtsmæssige og risikobetonede aktiviteter. DOSO mener, at krisemidlerne skal anvendes målrettet på at afbøde og forebygge kriser, idet dyrevelfærd, borgernes sundhed, miljøet og klimaet tilgodeses og forbedres.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget, der følger af aftalen om EU's flerårige finansielle ramme for 2014-2020.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være generel opbakning blandt medlemsstaterne til forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.